

2019

В развитие

Очакванията за рецесия през тази или следващата година са пресилени

Проф. Митко Димитров, Институт за икономически изследвания-БАН, 14.02.2019

19:30 | 14 февруари 2019. Обновен: 20:52 | 14 февруари 2019

Проф. Митко Димитров, Институт за икономически изследвания-БАН.

Снимка: Bloomberg TV Bulgaria

Разговорите за предстояща икономическа криза, която ще настъпи през тази или следващата година, са прекалени. Това мнение изрази **проф. Митко Димитров, Институт за икономически изследвания-БАН**, в предаването „В развитие“ с **водец Вероника Денизова**.

„Говори се за намаляване на темповете на икономическия растеж, за влошаване на конюнктурата, за намаляване на поръчките, но разговорът по-скоро стига до предупреждение, че икономиката няма да се развива толкова положително, колкото до момента“.

Димитров посочи, че продажбите на автомобили, строителството и жилищният пазар като цяло, лихвите на централните банки, вземането и търсенето на кредити са основните показатели, които се следят и се явяват основен сигнал за предстояща промяна на икономическата картина.

„От това не бива да се всява паника обаче и да се твърди, че следващата година икономиката ще изпадне в криза, подобна на тази през 2008 г. Всички тези разговори имат и обратен ефект, защото в даден момент наистина ще окажат влиянието си при взимането на инвестиционни решения“.

Гледайте видео материал с целия коментар.

ФЛАГМАН

Проф. Гарабед Минасян: Банките успяват да прокарат закони, които ги облагодетелстват

25 Февруари 2019, Понеделник, 18:21 ч.

Банковата дейност е рискова, но трябва да има равнопоставеност между клиент и банкер, уточни професорът

Банките много стриктно и строго следят за отношенията с клиентите си успяват да прокарат такива закони, които ги облагодетелстват. Това обяви в предаването „Лице в лице“ икономистът **проф. Гарабед Минасян** по повод предложените законови промени от омбудсмана **Мая Манолова** за ограничаване на свръхправомощията на банките.

Преди Манолова да предложи измененията, Европейската комисия започна наказателна процедура срещу България заради нарушения баланс между

банки и клиенти в края на януари. България разполага с двумесечен срок, в който да промени законодателството.

Банковата дейност е рискова, можеш да загубиш много пари, но трябва да има равнопоставеност между клиент и банкер, уточни проф. Минасян.

Той съзира проблем и в прекалено честите промени в законодателството, което определя отношенията между банки и клиенти – Гражданският процесуален кодекс (ГПК) е променян 31 пъти от 2007 г. до 2018 г., а Законът за кредитните институции – 47 пъти. Също и в нарастващите трансакционни разходи за бизнеса, които у нас вече са около 65% от общите разходи.

Даниела Бобева: Имаме по-бърз растеж на разходите, отколкото на приходите

Предаване: [Още от деня, 22.05.2019](#)

В Еврозоната продължават процесите на съвсем бавен икономически растеж, вече имаме държави в рецесия. Миналата година Германия се измъкна на ръба на рецесията, сигналите за поръчките там са недотам позитивни. Можем да очакваме влошаване на външната среда, което неминуемо ще има директен ефект върху България, смята Бобева. Но ние имаме предизвикателства, проблеми и рискове в икономиката и у нас, вътрешно. Все още не сме в рецесия, но има вероятност това да се случи догодина.

По отношение на доходите няма толкова негативни сигнали. Устойчиво през последните години заплатата изпреварва производителността на труда, което не е добре от макроикономическа гледна точка. Данните за първото тримесечие тази година на НСИ се дават за едно средно българско домакинство. Тенденцията показва две неща. През първото тримесечие на

тази година, в сравнение с миналата, ние имаме по-бърз растеж на разходите, отколкото на приходите в домакинствата, което е сигнал за влошаване на финансовото състояние. Това, че харчим много повече и по-бързо е тревожна тенденция. Въпреки това се забелязва и интересна тенденция в структурата на приходите. Доходите от предприемаческа дейност се свиват за сметка на работната заплата.

Относителният дял на приходите от социални помощи и подпомагане значително се е увеличил, почти се е удвоил. Това е свързано с маргинализацията на определени групи, които разчитат на социални помощи, това е свързано с безработица и други допълнителни социални плащания. С 4-5% са се увеличили приходите от пенсии, което е свързано със застаряването на населението и е фактор за по-нататъчно обедняване.

Структурата на разходите зависи от това какво представлява домакинството - колко члена има, дали работят, дали са пенсионери, дали имат студенти, дали е в урбанизирани територии. Ако говорим за средно разходите, в тях се открояват няколко важни тенденции. От 2004 година насам данните показват, че разходите за храна преобладават. Те към момента са едно голямо перо - над 30% от разходите на домакинствата. Значително са се увеличили разходите ни здравеопазване - 6%. Разходите ни за алкохол и цигари са най-високи като относителен дял в ЕС, като те бележат тенденция на нарастване. Около 18% са разходите ни за жилище като те са свързани основно с ремонти и в по-малка част - плащане на сметки.

Бизнес старт

Всеки делник от 9:30 часа

Водеци: Живка Попатанасова и Христо Николов

Стрес тестовете в банковия сектор прилагат сценария „черен лебед“

Доц. Виктор Йоцов, Институт за икономически изследвания към БАН, бивш кандидат за управител на БНБ, „Бизнес старт“, 29.07.2019 г.

08:41 | 29 юли 2019

Автор: Георги Карамфилов

Доц. Виктор Йоцов, Институт за икономически изследвания към БАН, бивш кандидат за управител на БНБ, „Бизнес старт“, 29.07.2019 г.

Очаквам скоро позитивно решение на ЕЦБ и това повече от 10-годишно очакване на България за включване във валутния механизъм най-после да се осъществи“. Това заяви **доц. Виктор Йоцов** от **Института за икономически изследвания към БАН** в коментар за сутрешния блок "Бизнес стар" с **водец Христо Николов**. Оптимизмът му се базира на резултатите от стрестестовите проведени от ЕЦБ на шест български банки.

„Когато се прави стрес тестът, има един базов сценарий, който екстраполира текущите тенденции. Утежненият сценарий е т. нар. „черен лебед“ в икономиката, когато има събития с ниска вероятност, които биха могли да окажат много тежки поражения. Това са варианти, които са много-много малко вероятни, но все пак трябва да се имат предвид“.

Не бива да се подценява политическата мотивация във вземането на едно толкова важно решение за нашата страна, смята **доц. Йоцов**. От чисто икономическа гледна точка той е на мнение, че няма повече пречки за присъединяването на **България** към валутния механизъм **ERM-2**.

Тестовите показаха приемливи резултати, като в два от шест случая е забелязан недостиг на личен капитал в банките, което е несъществена пречка с оглед приложения възможно най-лош сценарий, добави **доц. Виктор Йоцов**.

Банкеръ //banker.bg

Банкеръ Daily

сряда, 30. октомври 2019 - 17:05

Философия на бюджета

Проф. Гарабед Минасян: Бюджет 2020 е ксерокопие на сегашния – продължаващо изоставане

За периода 2010 – 2020 г. ние имаме най-ниските темпове на развитие от всички икономики в бившия соцлагер

Сегашният бюджет е бюджет на наложеното статукво, на продължаващото изоставане и на затъване в блатото на европейската бедност, а проектът за Бюджет 2020 е негово ксерокопие. Това заяви във видео интервю за „Студио Банкеръ“ проф. Гарабед Минасян.

В интервюто проф. Минасян каза още:

Философията на властта, прозираща през бюджета е, че корупцията е навсякъде и затова трябва да се стягат юздите на държавните инвестиции.

Властта търси в бюджета единствено собственото си спокойствие.

Темповете на развитие, които правителството хвали, са темпове на изоставането, ще продължим да копаем европейското дъно. Нужни са ни поне 5% годишен растеж, за да тръгнем нагоре.

Вижте цялото интервю с проф. Гарабед Минасян.

<https://www.banker.bg/studio-bankeru/read/prof-garabed-minasian-biudjet-2020-e-kserokopie-na-segashniia-produljivashto-izostavane>

По темпове трябва да се сравняваме със страните от нашата черга – бившите членки на СИВ, които имат много да навакват.

Какво показва сравнението? За периода 2010 – 2020 г. ние имаме най-ниските темпове на развитие от всички икономики в бившия соцлагер.

Най-красноречиво е сравнението с Румъния – тръгнахме към ЕС с аванс пред тях, а сега те имат с една трета по-висок БВП на човек от населението.

За всяка стъпка, която правят Германия или Франция ние трябва да правим по пет-шест, за да се опитаме да компенсираме разликата.

Западните икономики прокарват новите пътища на развитие, ние само трябва да вървим по тях, но значително по-бързо.

- Какви са причините за продължаващото изоставане?
- Мигрират ли български капитали зад граница?
- Защо не трябва да правим сравнение между темповете на развитие на Германия и България?
- Защо чуждестранните инвеститори заобикалят България?
- Изчерпан ли е валутният борд за България? Прав ли е Кенет Рогоф, че еврото е най-голямата академична грешка в историята?

Учените от Института за икономически изследвания очертават 8 риска за българската икономика

Уроците от кризата остават ненаучени

Трябва ни национална доктрина за догонващо развитие на България иначе още дълги години ще останем на опашката, бяха последните думи на проф. д-р Александър Тасев - директор на Института за икономически изследвания при БАН (ИИИ - БАН) при представяне на Годишния доклад за икономическото развитие и политики в България за 2019 г., с фокус върху структурните дисбаланси и произтичащите от тях рискове за икономиката. Това, което отбелязваме в този доклада и нашите изследвания, не е критика към сегашното управление. Това, което се случва у нас, всъщност е резултат от политиката, провеждана от всички български правителства в последните тридесет години, допълни проф. Тасев.

Представянето на доклада за 2019 г. е включено в календара от събития, посветени на 150-годишнината от създаването на БАН и 70-годишнината на Института за икономически изследвания.

Доц. д-р Даниела Бобева представи фокусът в Годишния доклад за икономическото развитие и политики в България за 2019 г. - структурните дисбаланси и произтичащите от тях рискове за икономиката. Уроците от кризата остават ненаучени, отбеляза тя. Неочакваното влошаване на

външната среда е факт и никой не прогнозира спада на европейската и забавянето на българската икономика. В Европа са доста умерени, никой не споменава думата рецесия, докато тя се случва в Германия, Италия и някои други страни. А българската икономика е тясно свързана именно със страните, от които се очакват сигнали за рецесия.

Учените от Института за икономически изследвания очертават 8 риска за българската икономика. Един от тях е именно зависимостта на страната ни от няколко държави, които биха били сериозно засегнати от евентуална криза.

У нас отбелязваме волатилен икономически растеж - той е неустойчив, небалансиран - растем при ръст на недвижимите имоти, например, търговията, а не от ръст на промишлеността.

Учените от ИИИ отбелязват и неблагоприятната структура на икономиката, която не се променя - развиваме отрасли, които не създават високотехнологични продукти. Все още много малко са крайните продукти, които произвеждаме, и това ни поставя в крайно неблагоприятно положение в Европа и спрямо конкурентите ни.

Доц. д-р Даниела Бобева отбеляза и спадът при външните и вътрешни инвестиции - намаляват вложенията в дълготрайни материални активи (ДМА). Ръст има само при агросектора - причината е, че тук се отчитат парите от европрограмите.

Все повече са публичните инвестиции, в т.ч. са и еврофондовете, и те имат превес над частните вложения. Качеството на преките чуждестранни инвестиции е друг риск. Парите влизат в сектори с ниска добавена стойност.

Все по-малко печалба се формира, отбеляза доц. Бобева. А така има по-малко средства за разпределение - като работна заплата, за инвестиции... Нараства и задлъжнялостта.